

augusztus 1-től 10-ikéig majd mindenütt feltűnő vadhiány is csak a fenti körülményre vezethető vissza. A zabok még mind aratatlanok, a takarmányosok is állnak, a vad nagy része ezekbe húzódik. Az elsőben vadászni egyáltalán nem szabad, az utóbbiakban, hozzájuk véve még a kukoriczákat és burgonyákat, az teszi nehezzé, gyenge eredményűvé a vadászatot, hogy a foglyok és fázánok még részben aprók, nehezen kelnek fel, inkább futnak, vagy meglapulva elmaradoznak, főleg ha a vizsla nem valami kiváló. A nyúl, pláne az apró, roppant erősen fekszik ilyenkor, az ember úgyszólván ráléphet, a nélkül, hogy mozdulna. Természetes, hogy így kevés vad kerül a vadász szeme elé, ő pedig nem bírja megérteni, hogy hová tűnhetett el a sok vad — a szaporulatot nem is számítva, — melyet a tavasszal látott. Hát rendszerint megvan az mind, szaporodott és kielégítő módon, de még most jól el bír rejtőzni, nem kénytelen szárnyra és lábra kelni a vadász előtt.

Az sem csuda azután, hogy augusztus 15-ike után, mikor már minden gabona le van aratva s a vad csakis a burgonyás, kukoriczás, meg takarmányosokban tartózkodik, kinő, megerősödik, mind több és több vadat talál a területen a vadász. A nagy többségnek azonban — ha meg is örül ennek a kedvező fordulatnak — nem jut eszébe az előzmények fölött gondolkozni és ha kérdik tőle, mi az oka annak, hogy július augusztus első és augusztus második fele közt a vadállomány és szaporulat oly feltűnő változásokat mutatott, csak válat von rá és legfeljebb sejtelmekről beszél, vagy hogy a vadász is csak tévedhet olykor. Az már persze rosszabb, hogy ezek a tévedések a szaklapokba is belekerülnek és így az olvasók, tehát az ország vadászközönsége is, félrevezetődik. A későbbi helyreigazítások és ellenkező tudósítások pedig csak zavarják az olvasót, ki azután már igazán nem tudja, mit tartson a vadszaporulatról.

Azért szaklapjaink részéről — az egész vadászközönség érdekében — a következő eljárás volna ajánlható: Az eddig júliusban hozott »kilátások« helyett, melyek rendszerint pusztán kombináción, vagy nem időszertű adatokon alapulnak, hozzanak pozitív jelentést már márczius végén, vagy áprilisban a vadak átteleléséről, mely az első és egyetlen biztos adat, melyből a vadászidényre következtetni lehet. Júliusban pedig az őzbakcserkészetek és vadkacsa-vadászatokról szóló részletes tudósításon kívül a fogoly-, faczán- és nyúl-állományra vonatkozólag csak a költés alatti kedvező, vagy kedvezőtlen időjárás — mint különösen fontos tényezők — meg a dúvad többkevesebb sikerrel való pusztításáról hozzanak rövid, de megbízható adatokat. A tavasziak és ezek után már némileg lehet sejtetni, hogy milyen lesz majd a vadászidény, hanem az ilyen kombinációkat csak tartsa magának a vadász, ne kerüljenek bele a szaklapba, mert ugyan sokszor nem válnak be.

Részletes és pontos adatokat a vadszaporulatról csak augusztus 15-ikén kérjenek a szakközlönyök a vadászközönségtől. E tudósításokat nyugodtan fogadhatják és tehetik közzé, az olvasó pedig bátran támaszkodhatik rájuk; belőlük a valóságnak megfelelő és alapos értesüléseket szerezhet a vadszaporulat állásáról.

*

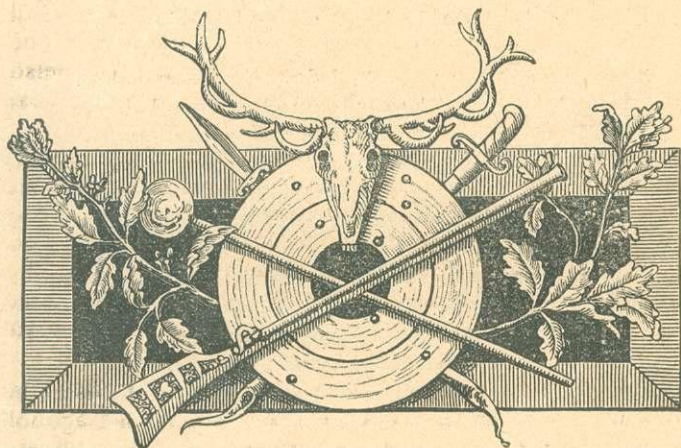
Sok vadász talán nem fog velem egyetérteni és azt mondja, hogy az tulajdonképpen mindegy, akár tavasszal küldjük a tudósítást és júliusban kiegészítjük azt, akár egyszerre cselekeszünk meg mindkettőt júliusban.

Ez az állítás, mely talán első pillanatra helyesnek látszik, nem állja meg helyét, ha kicsit alaposabban mérlegeljük az eshetőséget.

Az első esetben úgy tavasszal, mint júliusban tisztán a pozitív adatokkal jövünk elő, melyek a maguk idejében a valóságnak megfelelnek, se többet, se kevesebbet nem mondanak és így a vadászközönség, mely olvassa őket, szintén tisztán a valóságnak megfelelőleg lát. Ez adatokból a konzekvenciákat levonni és azután véleményt alkotni, azt már kiki elvégezheti magának, ezzel se nem árt, se nem használ a vadászközönségnek.

Az eddigi júliusi tudósítások megbízhatatlanságára vonatkozólag pedig nem kell egyebet mondanom, mint rámutatnom újlag arra a sok tévedésre, melyet a szaklapok híreire később rákövetkező, sokszor teljesen ellenkező tudósítások eléggé jellemeznek, meg arra, hogy a vadászközönség a hírek alapján százfelé kombinál, vélekedik így is, úgy is, de pozitív, a valóságnak megfelelő véleményt nem bír magának szerezni.

Ifj. Bartal Aurél.

Feleletek szerkesztőségünkhöz intézett szakkérdésekre.

L. Béla úrnak. A küldött gomba neve: *Hirneola Auricula Judae Fr.* vagy újabban: *Auricularia Auricula Judae (L.) Schroet.* Kocsonyás, kagyló- vagy fülalakú, vagy másforma (változó alakú). Élő fa sértett helyein, vagy nedves fán terem (Az Alföldön főleg akác-fán, vagy bodzán). Kozmopolita. Ehető. Bécsben láttam kínai példányokat azzal a megjegyzéssel, hogy ott eszik. Nem Ascomyceta, mert a Tremellineákhoz tartozik. Magyar neve Judásfül. Hogy a küldött példány száraz volt, nem bizonyítja azt, miszerint áttelelt. Esős időben puha, kocsonyás lesz. *Dr. Hollós László.*

B. H. Pécs. Ön a »jó puska« fogalmát kéri megmagyarázni — úgy, amint azt »angol értelemben« venni szoktuk. Erről a témáról hosszú cikkben kellene felelnünk. ha a modern fegyvertechnika elveit és a mindent felölelő részletes szakszerűségét akar-nók szem előtt tartani, — de a hosszú szóbeszéd helyét elégedjék meg Ön egyszerűen annak közlésével, mit kívánnak az angol lövészmatazorok fegyvereiktől, hogy a »jó fegyver« fogalmával azonosíthassák — a lövést illetőleg. Megkivánják, hogy 60 lépésnyire igen szabályos és tömör löképet adjon s hogy 80 lépésnyire a mi 12-es sörétünknek megfelelő nagyságú söréttel a repülő foglyot *biztosan* lelehessen vele löni és még 8-as (a 12-es kalibernél 6-os) seréttel se terítsen nagyobbab 80 lépésnyire egy *kisebb nagyságú keréknél* elégséges központi találókkal. Hol van még ehhez a mi 40-50 lépéses belövési távolságunk — a nálunk árúsított silány osztrák gyártmányokkal! — A németországi

és belga gyártmányok (persze elsőrendűek) azonban semmivel sem maradnak mögötte az angol bravuros puskáknak és kivált a 16-os Krupp-csővek többnyire leverik a legtöbb angol puskát is jó terítés és messzelövés tekintetében.

G. J. Budapest. Az, hogy bizonyos fajta damasztcsövek jobban lőnének, mint másfélék s hogy a vastag falazatú csövek mindig jobban, mint a vékonyabbak, — teljesen gyakorlatlan laikus telfogás. A jól terítő éles lövés mindig a cső *mesterséges belső kimunkálásától függ*, nem pedig a különböző csőfajtáktól, illetve finom anyagtól. Lehet a cső a legfinomabb anyagból, de ha a furása nem megfelelő, bizony csak rosszul fog az lőni — ellenben látunk komisz vascsőves u. n. disznólábakat — (melyeket ügyes puskamívesek »kihúznak«) melyek a legdrágább fegyvereket megszegyenítik jó lövés dolgában. Ép úgy sok papírvékonyágú cső mérges hordás és kitűnő terítés tekintetében semmi kívánivalót nem hagy fenn. Ne tessék a fegyverboltos okoskodásaira sokat adni, mert azoknak többnyire fogalmuk sincs a fegyver technikájáról, de meg némely nagy-zájú kamáslis vadölő is sokat anzágot!

VIZSLÁSZAT.

Közeledvén a vadászati idény, sokan kérdezősködnek nálunk, hol lehet kész vizslákat beszerezni s hová, kihez lehet fiatal vizslák idomítása végett fordulni?

— Ezekre a kérdezősködésekre a következő feleletet adhatjuk, illetve az alábbi elsőrangú beszerzési forrásokat ajánlhatjuk:

Fónagy-féle kennek (Budapest, Károly körut, Diana-gyógy-szertár.) Itt mindentéle nemes fajvizsla teljesen kiképezve kapható. Ebeket idomításra ez a kennek nem fogad el.

Sétaffy Gyula vizsla-idomító kennelje (Búrszentgyörgy, Komárommegye). Itt is mindenfajta vizsla kitűnően idomítva kapható jutányos árban; kaphatók továbbá pedigrés vizslakölykök is (pointer, angol-, ir- és gordon-setter, német vizsla stb.) valamint a kennek fiatal ebek idomítását is elvállalja, sőt fajvizslákat versenyre is képez.

Hubertusz-kennek (Gödöllőn). Vizslák és tacsók idomítását — illetve bevezetését — igen jutányos árért teljesíti. Ugyanitt időnként kitűnően bevezetett kész vizslák, vérebek és tacsók is kaphatók. Jelenleg eladásra készen áll néhány kitűnően idomított (díjazott) német vizsla, továbbá egy ir-setter nőstény (külföldön több I. díjjal kitüntetve) — és egy a rókalyukban tökéletesen bevezetett szálkásszörű tacsó. (Ez kitűnő állat. Szerk.)

Madárritkaságok.

(Hírek laboratóriumunkból.)

Hajdanában, mikor még megvoltak vadnevelő rétjeink a Duna-Tisza mentén, megvolt a nagy »sárrite«, az »cesedi-láp«, a titeli lápok és még számtalan más vízimadártanya, sok olyan madár telepedett meg nálunk, melynek manapság már híre hamva sincsen, vagy csak igen elvétve kerül egy-egy hírmondója a régi százak és ezreknek. A nyílt vizek fogytával pedig, melyek a költözködő madaraknak valóságos vendégfogadói valának, — a régebben is ritkaság számba menő idegen alakok meg egészen eltűntek, úgy hogy az ilyenek jelenleg valóságos kuriózum számba mennek, ha nagy néha egyet-egy a vadászok

csöve elé terel a tegezese istennő kegyessége. Annál érdekesebbek és becsesebbek azután az ily »példányok« sőt mint vadásztróféák úgyszólván megbecsülhetlenek és a vadászszobák legszebb díszzeit képezik. Hanem persze ritka szerencse manapság már ilyenekhez jutni s ha mégis kerül, tudományos szempontból is megörökítésre méltó. — Ujabbán két ily szerencsés eset adta elő magát nálunk: az egyik egy *szűs-daru*, a másik egy *gödény* elejtése. A *szűs-daru* (Grus virgo) *Zichy Jenő* gróf felső-szent-iváni birtokán (az uradalmi legelőn) lövetett s kikészítés végett *Havas Béla* úr küldte be laboratóriumunkba. Ez a példány azért is felette érdekes, mert az *egyetlen hiteles bizonyító példány* e darufajnak hazánkban való előfordulására nézve. Van ugyan a bécsi udvari muzeumban e fajból egy öreg példány, mely állítólag 1858. július 20-án Szegeden lövetett volna, — de ezt nem tartom teljesen hiteles adatnak. Ez a darufaj nem csak nálunk, de egész Európában nagy ritkaság. Hazája a közép-ázsiai sivatagok és Dél-Afrika. Állítólag a Dobruzsában költ. Példányunk jóval kisebb a közönséges darunál (Grus grus), de a főszíne szintén hamuszürke, azonban nincsenek afféle bodros tollai, mint a köz. darunak, hanem azok a bizonyos tollak (szárnyfedők) nála lándzsahegy alakuan nyúltak stb. — E honi példány alapján tehát most már teljes joggal sorozhatjuk be a *szűs-darut* hazánk avifaunájának vendégritkaságai közé. — A másik érdekes madárritkaság, a mely hozzánk beküldetett, egy *gödény*, a *Pelecanus onocrotalus* fajból, mely *Tisza-Füreden* ejtetett el s *Tariczky Endre* plébános úr útján jutott laboratóriumunkba, ki a tiszafüredi muzeum számára tömeti ki. — Ez a madár régebben ha nem is volt épen közönséges nálunk, de mindenesetre a gyakoribb előfordulású fajok közé tartozott; ma azonban ritkaság számba megy ez is s ha itt-ott egy-egy példány előkerül belőle, nagy feltűnést okoz a vadászok között. — Meg kell még emlékezni egy nem kevésbé érdekes madárritkaságról, mely az elmúlt fajd-idényben hozzánk érkezett s ez egy *kösepőfajd* (Tetrao medius) példány, mely inkább a *nyír*, mint a siketfajd karakterét viseli magán s ennél fogva itt alighanem egy *him* nyírfajd kotnyeleskedett bele a siketfajdmama családfájának meghamisításába . . . Az érdekes hibrid *Erdődy Gyula* gróf vas megyei vörösvári birtokán került terítékre.

Lakatos K.

EGYÉSEK.

Harcz az otthonért. Három év előtt egyszerre három családdal gyarapodtunk, három tecskepár rakott fészket házunk eresze alatt. Ők tették hangossá a folyosót, melyen mindegyikünk figyelemmel járt, nehogy zavarja a fészükbe térő, vagy fészükből távozni készülő fecskéket. Első évben szépen költöttek és a három család a fiókokkal együtt egyszerre vett búcsut a zöldre meszelt eresztől, hogy elhagyják messze-messze, hogy szíveinkbe aggodalmat lopjanak bele: lesz-e viszontlátás? És lett viszontlátás. Megjöttek a napsugárral, hogy lássák kipattanni a bimbót, hogy védelmezzék a fát és virágot ezernyi-ezer pusztítójával szemben. A három szomszédos fészekben